

En (rets)mægling kan opdeles i følgende faser:

- En *indledningsfase*, hvor retsmægleren og parterne præsenteres for hinanden, og hvor man bliver enige om formålet med mæglingen og fremgangsmåden,
- en *udredningsfase*, hvor parterne redegør for deres ønsker og forventninger til mæglingen.
- en *mæglingsfase*, hvor der føres forhandlinger og præsenteres forskellige løsningsforslag, og
- en *slutfase*, hvor man bliver enige om aftalevilkårene.

Retsplejerådet anfører, at opdelingen i faser overvejende er af teoretisk karakter, da de enkelte faser i virkelighedens verden ofte vil glide over i hinanden. Man kan bevæge sig frem og tilbage mellem de forskellige faser, men ingen af faserne bør springes over, hvis mæglingen skal være vellykket.

3.1.4. Efter Retsplejerådets opfattelse vil det ikke være hensigtsmæssigt at indføre en lovbestemt præcis definition af retsmægling, der i detaljer beskriver, hvad retsmægling er. Retsplejerådet finder derimod, at der bør indføres en bestemmelse, som beskriver processen ved indledning af retsmægling, således at det klart markeres, at retsmægling adskiller sig fra anden indenretlig eller udenretlig mægling.

Retsplejerådet foreslår på den baggrund en bestemmelse om, at retten efter anmodning fra parterne kan udpege en retsmægler til at bistå parterne med at nå frem til en aftalt løsning på deres tvist.

Der henvises til betænkningen side 134-135.

3.1.5. Justitsministeriet er enig i Retsplejerådets synspunkter og forslag, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 7 (forslag til retsplejelovens § 272), og bemærkningerne hertil.

3.2. Hvornår kan retsmægling anvendes

3.2.1. Retsplejerådet anfører, at retsmægling alene bør kunne anvendes i borgerlige sager, der verserer ved domstolene. Hvis parterne i en tvist, der endnu ikke verserer ved domstolene, ønsker at løse konflikten ved mægling, bør en sådan mægling efter Retsplejerådets opfattelse foregå udenretligt. Retsplejerådet bemærker i den forbindelse, at rådet ser positivt på anvendelsen af udenretlig mægling som et egnet middel til at begrænse antallet af tvister, der indbringes for domstolene.

Retsplejerådet anfører, at »sager, der verserer ved domstolene« først og fremmest vil være civile sager, hvor tvisten er indbragt for domstolene ved indlevering af en stævning til retten. Efter Retsplejerådets opfattelse bør retsmægling imidlertid også kunne anvendes

des i andre sager, der verserer ved retten, og som ikke er borgerlige sager i snæver forstand, herunder navnlig fogsedsager og skiftesager. Som eksempel på sådanne sager nævner Retsplejerådet samværssager, som er indbragt for fogedretten ved indlevering af en fogsdebegæring i medfør af retsplejelovens § 598.

3.2.2. Retsplejerådet har overvejet, om der bør gælde særligt lempelige regler for udfærdigelse af en stævning i sager, hvor det allerede ved sagens anlæg er parternes ønske, at der skal foretages retsmægling.

Efter reglerne i retsplejelovens § 348, stk. 2, skal en stævning bl.a. indeholde sagsøgerens påstand, en udførlig fremstilling af de faktiske omstændigheder, hvorpå påstanden støttes og en angivelse af de dokumenter og andre beviser, som sagsøgeren agter at påberåbe sig. Retten påser af egen drift, om stævningen opfylder disse krav.

Retsplejerådet anfører, at foretagelse af retsrlige skridt, herunder navnlig anlæg af en sag ved domstolene har en række væsentlige retsvirkninger, herunder bl.a. afbrydelse af forældelsesfrister. De gældende krav i retsplejelovens § 348 om udfærdigelse af en stævning må ses i sammenhæng hermed.

Retsplejerådet finder ikke grundlag for at foreslå særlige regler for stævninger i sager, hvor det allerede ved sagens anlæg er parternes ønske, at der skal foretages retsmægling. Der er således efter Retsplejerådets opfattelse en risiko for at forrykke balancen mellem forskellige former for tvistløsning, der tilbydes henholdsvis indenretligt og udenretligt, hvis kravene til indledning af konfliktløsning ved domstolene lempes. Når kravet om, at der skal være tale om en sag, der verserer ved domstolene efter de sædvanlige regler herom, fastholdes, markeres der således en klarere grænse mellem den mægling, som udføres i tilknytning til domstolene og de former for mægling, der foretages udenretligt.

Retsplejerådet peger endvidere på, at fastholdelse af de almindelige krav til udfærdigelse af en stævning tillige sikrer, at behandlingen af en sag kan fortsætte – umiddelbart og uden indlevering af en ny stævning – ved domstolene, hvis det ikke lykkes at opnå en aftale gennem retsmæglingen.

Der henvises til betænkningen side 135-137.

3.2.3. Ud over kravet om, at der skal være tale om en verserende sag, er der ikke i betænkningen foreslået nogen tidsmæssig grænse for, på hvilket tidspunkt under sagen retsmægling kan indledes. Retsmægling vil således i princippet kunne indledes, indtil sagen er afgjort ved dom, eller på anden måde er afsluttet ved retten. Som det fremgår af pkt. 3.5 nedenfor, bør par-